

De voorzitter aan het woord .

CULTUUR ROUTE HELMOND

Op een van de tot nu toe warmste dinsdagen van het jaar vond een gesprek plaats met onze voorzitter Thieu de Wit over “van Ridders tot EDAH”.

Dag Thieu. Op verschillende plekken in de stad maar ook in ons museum en in verschillende advertenties komen wij de kreet tegen: Van Ridders tot EDAH. Wat hebben ridders nu met EDAH te maken?

Zo op het oog niet direct veel. Maar het zal snel duidelijk zijn als ik vertel dat deze slogan te maken heeft met een cultuurroute in Helmond die begint in het middeleeuws Kasteel van Helmond.

Vertel ons wat het precies in en hoe is dat ontstaan?

In een gesprek met de afdeling Cultuur van de gemeente kwam de vraag naar voren of wij, zoals elders, ook een route voor de toeristen, bezoekers konden samenstellen met cultuur als hoofdthema. Helmond heeft naast het museum in het kasteel nog verschillende andere musea en een boeiende beeldenroute in de stad. Ik ben toen aan de slag gegaan met de gemeentelijke musea, het Jan Visser museum, de plaatselijke VVV en een tweetal lunchroomhouders in het centrum.

Uiteindelijk zijn er een viertal dagarrangementen uit gekomen, een dag hiervan is “Van Ridders tot EDAH”.

Waar bestaat zo’n arrangement dan uit?

De dag begint met een bezoek aan het uit 1325 daterende kasteel, eigenlijk is het een vierkante zgn waterburcht. Hierin is ook een deel van het gemeentemuseum van Helmond ondergebracht met haar landelijk bekende kunstcollectie rond het thema De Mens en Werk. Dan volgt een uitstekende lunch in een van de twee gelegenheden mid-

den in het winkelgebied. Dus er kan ook geshopt worden als men wil. De middag wordt vervolgens besteed aan een bezoek aan het EDAH museum. Ook kan men kiezen voor een historische stadswandeling of bezoek aan het Jan Vissermuseum. Maar ons museum is natuurlijk het leukste.

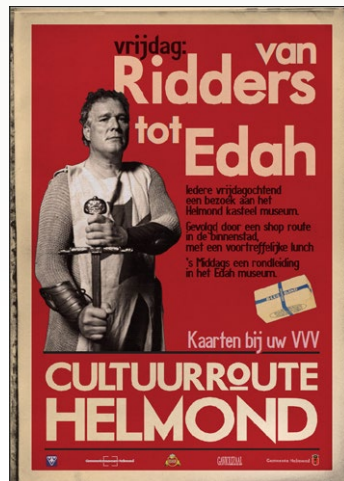
En krijgen we bezoekers vanuit deze arrangementen bin- nen? Loopt het een beetje?

We hebben na de officiële start wat haperingen gehad. Maar sinds we advertenties zetten en op sociaal media bekendheid geven aan deze leuke combinaties, neemt de belangstelling aanzienlijk toe. We zien vooral groepen die samen een dagje op stap zijn of iets te vieren hebben. Vorige week heb ik een groep van acht vriendinnen rondgeleid die hun jaarlijks meiden uitstapje hadden. Maar ook families melden zich aan die samen een feestelijke dag willen beleven.

In de brochure staat dat het EDAH arrangement op vrij- dag geldt . Komt ook een andere dag in de week in aan- merking?

Ja dat kan zeker, als het een groep betreft. Wij zijn immers de hele week open voor het bezoek van groepen. Meldt je aan en de mensen van de VVV regelen dat je wordt ontvangen in het museum.

Begrijp ik dan goed dat ik voor het arrangement bij de plaatselijke VVV moet zijn?

Juist, zij regelen alles. Vermeldt even het nummer 0492-522220. Ook op de site van de VVV is alles te vinden: www.vvvhelmond.nl.

Bedankt Thieu voor dit interview en je inzet voor dit leuke gebeuren in Helmond. Ik hoop dat lezers die iets moeten organiseren ook aan “van Ridders tot EDAH” zullen denken.

Ons succesnummer: het kleuterproject

Het kleuterproject voor de kinderen uit groep 1 en 2 is voor zowel voor de kinderen als voor de museummedewerkers een succesnummer. Als de kleuters de hal binnenkomen zie je aan de gezichtjes dat ze vol verwachting zijn van wat er allemaal te gebeuren staat. De stemmingen zijn heel verschillend: sommige zijn onzeker anderen komen binnen met het voornemen om het allemaal wel even te regelen, van de laatste heb ik een paar voorbeelden

Bij binnenkomst wordt de kinderen gevraagd de jasjes op een kapstok te hangen. Een blond dametje weet me te vertellen, dat het een garderobe is. Uit deze groep kwam ook de vaststelling, dat je niet zo maar iemand bent maar een museummedewerker.

De kinderen gaan in groepen naar de kofieruimte om te horen wat er gaat gebeuren. Ook daar wordt je verrast. Een groep was goed voorbereid en gaf dat aan in een versje dat collectief en met enthousiasme en gebaren werd voorgedragen.

Ssssssssssssst.....

In een museum daar is het stil.

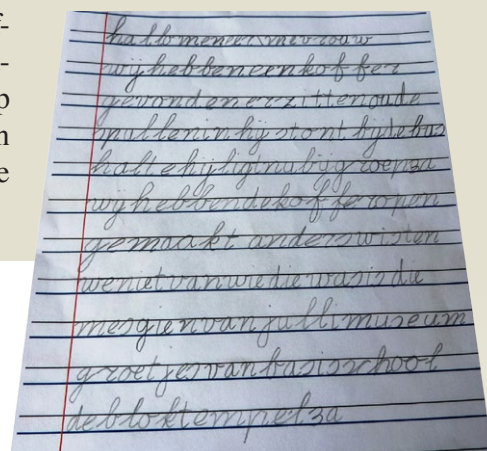
Ik mag niet spelen met wat ik wil.

Alleen kijken! Niets aanraken!

Oude dingen kun je snel kapot maken.

Maar thuis in mijn kamer ga ik een museum maken

Waar je kunt spelen en je wel alles aan mag raken.

Een andere groep had een prachtig bedankliedje aan het eind van het bezoek. Kortom je maakt wat mee en je wordt er erg gelukkig van. Dit wil je niet missen. Een volgende keer meer over dit prachtig project.

Alpaca

Tekst: Theo Stijkel

In ons "rommelrekje" in de gang van het museum liggen een aantal lepels van alpaca. Dit materiaal is een legering van zink, nikkel en koper in verschillende samenstellingen. Dit materiaal is populair in de twintiger- dertiger jaren en wordt ook wel Berlijns zilver, armeluiszilver of hotelzilver genoemd. Dit materiaal had dezelfde eigenschappen als zilver en was toen beter dan verzilverd bestek. Het moest wel gepoetst worden. Toen roestvrij staal en andere legeringen met zilver en beter verzilverd materiaal op de markt kwamen is alpaca verdwenen. Daarom is het museaal geworden.

Nieuwe aanwinsten

In het EDAH museum tref je niet alleen objecten of afdelingen aan die het rijke verleden van EDAH tot leven brengen, maar ook presentaties van oude en nog bestaande bedrijven uit Helmond en de regio die hun bestaan vonden en veelal nu nog vinden in de productie en handel in levensmiddelen. Een zo'n bedrijf is de Huijbregts Groep. De derde generatie staat nu aan het hoofd van deze onderneming die zich toelegt op de productie van en handel in specerijen. Zij leveren over de hele wereld, veelal op special recept aan bedrijven die deze kruiden afvullen in allerlei verpakkingen. Heb je een potje van Silvo of Stegeman kruiden in je hand, dan komt de inhoud veelal van Huijbregts. Sinds kort tref je in het EDAH museum een presentatie van deze Huijbregts Groep aan.

Hij komt er weer aan: DE EDAH REÛNIE

Zondag 20 oktober is dit jaar de reünie voor oud medewerkers van EDAH. Kwamen het vorig jaar de meeste deelnemers uit Zuidoost Brabant, dit jaar hopen we ook veel oud collega's uit andere delen van Nederland te mogen begroeten. Vooraf aanmelden is niet nodig.

Wil je een special middag beleven probeer dan wat oud collega's uit het filiaal of DC of kantoor waar je hebt gewerkt op te trommelen en kom samen naar het EDAH museum. Een geweldige middag is bij voorbaat gegarandeerd.

De EDAH Reünie begint om 13.00 uur. Kosten van de deelname bedragen € 3,00 (de normale entreeprijs). Inmiddels zijn onder de vorige bezoekers mails verspreid. De volgende reactie willen wij u niet onthouden:

Dankjewel, ik hoop aanwezig te kunnen zijn, ben dan inmiddels 87 dus je weetmaar nooit, het staat op de kalender, ik weet nog een collega van toen die inmiddels 89 is, ik zal proberen haar over te halen.

Met vriendelijke groet, Ann Czech-Koopmans.

Rolletjes

Bij het opruimen van de lege flessen en verpakkingen van de feestdagen kom je wel eens iets tegen, wat je in eerste instantie ontgaan was. Zo zag ik een doos van Vegters rolletjes en daarop stond een verhaal over de geschiedenis en betekenis van deze rolletjes. "Rolletjes zijn dunne, tussen ijzers gebakken, wafels, die vervolgens zijn opgerold. Het presenteren van rolletjes rondom de jaarwisseling is een eeuwenoude traditie. Zij werden vaak gepresenteerd in combinatie met knijpertjes (knieperties).

Samen symboliseren het oude en het nieuwe jaar. Knijpertjes zijn platte wafeltjes en staan voor het oude jaar dat geen geheimen meer bevat. Rolletjes symboliseren het nieuwe

jaar opgerold en onbekend. Het is vooral een gewoonte in Groningen en Drenthe om ze te bakken zo tegen nieuwjaar vandaar, dat deze uit een Gronings bedrijf komen. Ze zijn ook in het zuiden te koop.

Ze worden ook geserveerd met diverse vullingen zoals slagroom, maar ook op de portie ijs. Een tip: eet een rolletje vooral met een bordje er onder want meestal bij de eerste hap gaat het hele geval in stukken.

Een trommeltje van Vegters rolletjes vindt U in het museum.

Opgetekend in het Gastenboek

- Heel geweldig, vooral als oud EDAH medewerkster. Ineke Ooms, uit Steenberg
- Weer een klein onderdeelje toegevoegd aan het geheel (King) zie VEGEWinkeltje) Joke en Hans van Amstel uit Utrecht.
- Geweldig Museum, Leuke Rondleiding Bedankt...Fam. Marsman uit Hellendoorn
- Het was heel erg leuk en herkenbaar. Lekker Koffie+koek, gezellig en nooit geweten dat EDAH de namen van de oprichters waren. Chiel en Elly Slootweg uit Hoek van Holland

Zo maar een mailtje van een tevreden bezoeker

Lieve mensen van het Edah Museum,

Ik wil jullie nogmaals heel hartelijk bedanken voor de ontzettend leuke middag die ik met mijn vriendinnen gisteren in het Edah Museum heb doorgebracht. We hebben er allemaal erg van genoten. Iedereen was zeer enthousiast over diegenen die ons rondgeleid hebben. Er was veel te zien, men wist veel te vertellen, er werden herinneringen opgehaald enz. enz. Dit bezoek zal ongetwijfeld resulteren in meerdere bezoeken van diverse vriendinnen met gezin en/of anderszins, dat heb ik naderhand bij de nazit thuis al wel gehoord.

Met vriendelijke groeten,
Leny van den Brekel

De Kruidenier van Toen naar Nu

Vertelt door Marcel Sanders Deel 2

In de 13e eeuw ontstaan in de opkomende steden markten waar o.a. ook levensmiddelen worden aangeboden. Vanaf die tijd krijgen diverse steden marktrechten waarbij de reeds langer bestaande markten officieel werden erkend. Helmond kreeg bijvoorbeeld in 1376 zijn marktrechten. De Middeleeuwse steden waren politiek en economisch onafhankelijk, vaak met een eigen munteenheid en een eigen systeem van maten en gewichten.

dag-markten werden alleen de producenten uit de stad zelf toegelaten. Op de week- en jaarmarkten kon de burger zich de schaarsere levensbehoeften aanschaffen bij producenten en handelaren van buiten.

Het principe van directe ruil was zeer belangrijk. Dat hield in dat alle goederen zoveel mogelijk in het openbaar en uit de eerste hand moesten worden verkocht.

Tussenhandel werd niet aangemoedigd. De markt was de belangrijkste handelsplaats en hier werden de burgers en de buitenlui uit de directe omgeving als eersten in staat gesteld om hun inkopen te doen; daarna waren de handelaren aan de beurt. Omdat het voor de burgers onmogelijk was grote voorraden aan te leggen was de handelaar een uitkomst.

Daarnaast waren consumenten soms ook zelf producenten: burgers tuinderden op eigen grond voor consumptie of fokten dieren voor eigen gebruik en voor de verkoop. Op de

Toen het steeds drukker werd op straat, zag de marktkoopman uit naar een vaste verkooppriimte binnenshuis. Onder de middeleeuwse marktkeuplui bevonden zich gespecialiseerde personen, kruideniers genaamd. Kruideniers zijn dan nog wel, het woord zegt het al, veelal tegelijkertijd apotheker/kruidendokter en wat dies meer zij. Meer en meer worden producten als tabak en daarna koffie en thee belangrijke artikelen voor de kruideniers. Inmiddels praat men dan over "Comijnen"; zaken van kruideniers die niet meer tegelijkertijd ook apotheker zijn.

**Reacties op deze EDAH MUSEUM Courant ziet de redactie graag tegemoet op: org@edahmuseum.nl
Indien u géén prijs meer stelt op deze courant: laat dat ons dan weten op dit mailadres.**